

DE KORHAAN

Jaargang I no. 5

Vogelwerkgroep het Gooi e.o.

Secr. Mevr. R. de Wijs-Tabois, Stalpaertstraat 10, Hilversum. Tel. 12928

Van goede wille.....

Over ruim een maand bestaat de Vogelwerkgroep een jaar. We kunnen er niet aan ontkomen, we moeten even terugblikken.

En traditioeneel voor elk oudejaarsoverzicht, kunnen ook wij zeggen : "Er zijn goede dagen geweest en minder goede..." Maar de goede waren veruit in de meerderheid. We hebben in de voorbije maanden iets bereikt. Velen hebben ons voorzichtig geobserveerd voordat zij besloten toe te treden. Ons ledenaantal klimt nu en we mogen in de komende maanden ongetwijfeld ons honderdste lid begroeten! Hoe denkt U nu over onze KORHAAN ? Vijfmaal verschenen! Wij hopen in het komende jaar het streeftal "6" te bereiken. Onze maandelijkse bijeenkomsten zijn op gang gekomen. En als U aan de ommezijde van dit blad het programma voor de komende periode doorneemt, zult u moeten constateren, dat wij proberen er iets goeds van te maken. Toont U uw sympathie door ook eens te komen! De commissie Zuidelijk-Flevoland is toch uit de startblokken gekomen evenals de Avifauna-commissie. Er is tussen de afdelingen van de jeugdbonden een gesprek op gang gekomen en er is op veelorlai terrein contacten gelegd. In de komende maanden zullen wij ons moetch beraden op de structuur van de "werkgroep".

Er leven bij ons bij ons nog bijzonder veel wensen. Plannen te over en u zult ongetwijfeld nog veel van ons horen of over ons lezen. Toont U ons Uw goede wille dooreen lid aan te brengen. We hebben ze nodig, omdat we er anders financieel niet komen! Wij rekenen in het komende jaar bij al onze activiteiten op Uw steun.

Heel goede feestdagen toegewenst!

Bs.

E X C U R S I E en F I L M A V O N D

.....

In de maand januari 1968 twee belangrijke feiten :

de in de maand december uitgestelde excursie naar de pleisterplaatsen van wilde ganzen in Friesland op zaterdag 13 januari en

de filmavond te verzorgen door de heer Jo van Dijk, op donderdag 25 januari in de bovenzaal van de openbare leeszaal, Nieuwe 's-Gravelandseweg, Hilversum

De ganzen-excursie : degenen, die zich voor de excursie hebben aangemeld, krijgen nog bericht over vertrektijd- en plaats. Aanmelding is nog mogelijk met opgave van wel/geen autobezitter. Kosten worden hoofdelijk (per auto) omgeslagen. (Opgeven bij het secretariaat)

De filmavond : de heer Van Dijk zal de film "Zeevogels" vertonen opgenomen op eilanden rondom de Britse kust. De heer Van Dijk is een vermaard filmer. Er wordt op een grote opkomst gerekend. Het is voor de Vogelwerkgroep een "grote" avond! (Entrée f.1.- Introductie's toegestaan. Entrée niet-leden f.2.50).

.....

Noteert U alvast voor de maand februari donderdagavond 22 februari eveneens in de openbare leeszaal te Hilversum. Een avond te verzorgen door leden.

De film over "Vogels van de Wadden" van Jan v.d. Kam, zal helaas niet voor maart gereedkomen. Dat betekent, dat de film niet eerder dan in de maand april in Hilversum kan worden vertoond.

.....

Nestkastenverslag

In het begin van het komende jaar kunnen onze leden het nestkasten-verslag tegemoet zien. Het wordt een omvangrijk werk van minstens twaalf pagina's !

.....

KNNV-excursie

De KNNV gaat op zaterdag 6 januari per fiets voor een vogelexcursie door de Eempolder. Vertrek om negen uur vanaf Anna's Hoeve.

KNOBBELZWAAN LEGT VERKEER STIL

Het begon met de vroege komst van mijn buurman, "Carla" er zit een zwaan midden op de weg een paar straten verder op". Ik trok vlug mijn "zwanennaras" aan en klem bij hem in de auto. Meesterlijk zat hij daar, onze knobbelzwaan. Maar hij moest nee naar huis, want zo ging dat niet. Mensen adviseerden om netten en dekens te gooien, maar zo jaag je een zwaan de stuipen op het lijf. Die drijf je gewoon naar huis.

Buurman in de auto als rijtende muur en ik er achter met mijn eendenhoedsterservaring. Vlot schreed de zwaan onze hof in. Hek dicht Ziezo, nu naar de vijver en een portie voer betveren. Wat wou je nog meer. Zwaan wilde ook niets meer. Eerst dronk hij/zij een slokje en besloot toen zijn toilet te gaan maken. Zijn borstveren waren vuil. Waarschijnlijk had hij de natte, glimmende asfaltweg voor een kanaal aangezien en was pijnlijk op de harde grond neergekomen.

Ik vond de toestand wel iets boven onze stand. Een zwaan hoort bij een kasteel. Niet bij onze stulp. Voor zwaan vormde dat overigens geen probleem. Wel was de vijver iets te klein voor hem. Dat gevoel van ontegenwoordigheid wij 66k krijgen, als we een bad in een afwastafelje moesten nemen. Zwaan amuseerde zich de gehele dag. Poetste veren, sliep en at. Tegen de namiddag werd hij onrustig. "Roah" liet hij weten. Ik antwoordde hem met hetzelfde geluid. Geruime tijd hielden wij deze eenzijdige dialoog vol. Misschien betekende het "ik wil weg". Toen begon hij om het huis heen te lopen om telkens op de zelve plaats weer uit te komen.

Geen woorden maar daden moet er toen ineens in hem opgerezen zijn. Met een fikse duw werkte hij de hinderlijke rozentakken opzij en bevand zich in het open veld. De Naardersmaat, zoals wij die noemen. Midden op de rijweg. Ik holde hem achterna. Niet door de razenbaag natuurlijk. Er kwam een auto aan. Gelukkig! Hij stopte. De politie. Hoe zoek je het uit! Van de andere kant naderden ook auto's. Dit verkeer stopte ook. Ik dreef zwaan naar de kant. Maar opeens zag hij een lange, lege startbaan. Juist dit had hij nodig! Hij begon te lopen. Steeds sneller. Zijn zwemvliezen klapperden op het asfalt. De vleugels begonnen te bewegen. Ja, hij kwam los. Hoger en hoger. De automobilisten in de steeds langer wordende file wisten niet wat zij zagen. Een witte flits, die een zwaan bleek te zijn. Zo gelukte het knobbel om weer op eigen stoom zijn reis te kunnen voortzetter.

Carla Holzenspies.

TERUGMELDINGEN GERINGDE VOGELS.

Dit keer wat terugmeldingen van dhr. K. Visser en dhr. B.J.v. Ingen.

Dhr. Visser ving op 19-9-67 in Huizen een volgroeide kleine Karakiet, die 10 dagen eerder bij Helystad was geringd. Zo winde hij ook een volgr. kl. Karakiet in aug. 1967 te Huizen. Deze werd een maand later per ongeluk geschoten in Le Pecq (Seine et Oise) FRANKRIJK.

Een man de Knaardijk in sept. 1964 geringde volgroeide Pimpelnoes werd terugggevangen in Huizen in sept. 1967.

Op 8-11-67 ving dhr. Visser een Torenvalk nam. te Antveen. Deze bleek voor dhr. v. Ingen als pullus op 25-6-64 te Heerden geringd te zijn.

Dhr. Visser ringde in de maanden aug. en sept. 1966 te Mijkerk enkele Watersnippen als volgroeide vogels. Enkele vogels werden op:

- 25-1-67 in Vagos (Beira et Litoral) PORTUGAL.
- 13-2-67 in Cabeço (Alto Alentejo) PORTUGAL.
- 11-11-67 in Itue (Somme) FRANKRIJK.
- 20-11-67 in Orville (Orme) FRANKRIJK geschoten.

Van de in de vorige NOEMING gemelde IJsvogel weten we nu iets meer. De vogel werd geringd als vliegvlug jong op 22-7-67 in Aisecu (BEELGIE) Dhr. Visser ving hem terug op 21-9-67 in Huizen en liet hem weer los, waarop de vogel zich helaas doodvloog op de Rijksweg bij Muiderberg op 12-10-67-.

Ten slotte nog een als pull. geringde Zonlijster. Deze werd geringd op 30-4-67 te Huizen en werd geschoten op 11-11-67 in Irun (Guipuzcoa) SPANJE.

Van dhr. v. Ingen de volgende terugmeldingen: Alle genoemde vogels werden als pulli geringd te Heerden behalve de Turkse Tortel die te Blaricum werd geringd.

Groenling, geringd op 2-6-66, werd geschoten op 4-12-66 in Huisseau-sur-Neuves FRANKRIJK.

Merel, geringd op 14-5-65, werd doodgevonden op 16-1-67 in Verrie (Indre et Loire) FRANKRIJK.

Torenvalk, geringd op 1-7-62, werd geschoten op 30-12-62 in Orzel (Morbihan) FRANKRIJK.

Turkse Tortel, geringd op 9-5-64, werd doodgevonden op 14-8-67 in St. Peter Port eiland - Guernsey (Channel Islands) ENGELAND.

Witte Kwikstaart, geringd op 25-6-59, werd gevangen en gedood op 1-11-60 in Iollina (Lalaga) SPANJE.

Zwarte Roodstaart, geringd op 23-5-61, werd geschoten op 30-12-61 in Ferie (Baños) SPANJE.

Zonlijster, geringd op 1-6-65, werd geschoten op 27-11-65 in Saintes (Charente Maritime) FRANKRIJK.

HET ZAGIESKAMP

Dit park, dat voor publiek toegankelijk is, ligt nabij het Haarlemmer. Aanvankelijk bevinden zich weilanden en de uiterste woonwijken van Haarlem en Bussun. Het gebied beslaat een oppervlakte van ca. 5 ha., waarvan een gedeelte water is (w.o. 2 fortgrachten, enkele vijvers: b.v. ijsbaan en enkele sloten).

De biotoop:

Deze bestaat overwegend uit de typische noerasbosjes, waarin veel elzen en berken. Voorts veel vogelkers, lijsterbes en wat grotere bomen zoals wilg, tarme kastanje, vlier en eik. Er is een weelderige onderbegroeiing van vooral braam en brandnetel.

De regulatieve broedvogels. (elk jaar als zodanig aanwezig)

1 wilde eend	18 grote lijster
2 waterhoen	19 roodborst
3 neerkoet	20 zwartkop
4 houtduif	21 grasruis
5 fazant	22 fitis
6 koekoek	23 tjiftjaf
7 boerenzwaluw	24 witte kwikstaart
8 ekster	25 grauwe vliegenvanger
9 vlaamse gaai	26 vink
10 spreeuw	27 groenling
11 winterkoning	28 ringuis
12 koolmees	29 huisruis
13 pinelmees	30 zwarte kraai
14 natkommees	31 kleine karekiet
15 staartmees	32 nachtergal (sinds 3 jaar, 1 32 paar)
16 norel	33 hegeruis
17 zanglijster	34 tuinfluiter

De onregelmatige broedvogels (niet elk jaar reconstateerd)

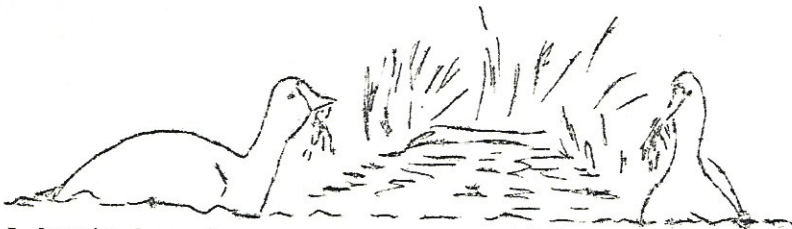
1- knobbelswaan, 2- tortelduif, 3- turkse tortel, 4- boomkruiper, 5- gekraagde roodstaart, 6- braamsluiper.

De zeldzame broedvogels zijn: (1 of 2 x)

1- spotvogel, 2- torrenvalk (in nestkast), 3- oudhoentje.

Deze drie soorten worden er regelmatig waargenomen. Verder zijn er nog enkele vogels waarvan we geen broed evel hebben kunnen vaststellen, maar waarvan we met zekerheid aannemen dat ze er minstens eenmaal gebroed hebben. Dit zijn: 1- ransuil en 2- waterwal (wordt elke winter waargenomen).

Buiten deze vogels komt er nog een groot aantal regulatieve gasten voor te weten:

1 bonte kraai	19 kokneeuw
2 kraansvogel	20 zilversneeuw
3 konerwick	21 stonsneeuw
4 keep	22 zwarte stern
5 sijs	23 visdief
6 buizerd	24 ijsvoel
7 dodnaars	25 grote bonte specht
8 blauwe weiger	26 veldleeuwerik
9 purperreiger	27 kuifleeuwerik
10 zomertaling	28 gierzwaluw
11 wintertaling	29 oeverzwaluw
12 sperwer	30 huiszwaluw
13 boonvalk	31 graspieper
14 Kievit	32 kneu
15 grutto	33 rietgors
16 scholekster	34 krauw
17 tureluur	35 roek
18 oeverloper	

Onregelmatige gasten:

1 aalscholver
2 pijlstaart
3 snient
4 slobbeend
5 brilduiker
6 tafeleend
7 berbeend (net jongen!)
8 rui pootbuiserd
9 houtsnip
10 kraaphaan
11 steenuil
12 bosuil
13 kleine bonte specht
14 groene specht
15 wiclowaal
16 eur. kanarie
17 holenduif
18 grote mantelneeuw

Soorten slechts eenmaal in het
terrein waargenomen: + jaar

1 roerdomp	(62/63)
2 woudkap	(64)
3 porceleinhoen	(62)
4 snelleken	(66)
5 draaihals	(65)
6 fluit	(64)
7 goudvink	(67)
8 beflijster	(64)
9 Bonte vliegenvanger	(62+64)
10 putter	(63)
11 grauwe gors	(62)

In totaal werden 109 soorten vogels waargenomen. Voor dit terrein een respectabel aantal. Degenen, die dit overzicht van het Lagieskamp kunnen aanvullen verzochten wij ons van hun gegevens op de hoogte te stellen.

Gerard Buhr en George Ordling, Kuyperlaan 52,
Naarden.

Veel roofvogels in de Bempolder

.....
 torenvalken, buizerden en velduilen !

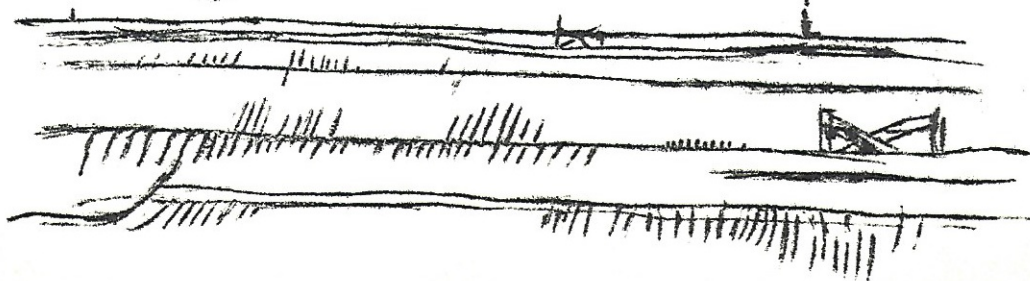
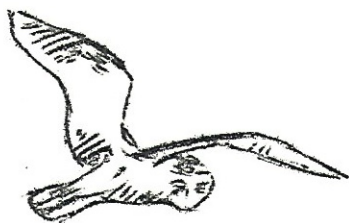
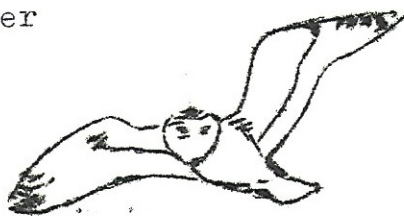
Door allerlei omstandigheden, waarschijnlijk in het bijzonder door de mooie zomer, komen in het Bempoldergebied momenteel grote aantallen muizen voor. Vooral op de dijken, hoger en droger dus dan de omgeving, ziet men ontelbare gaatjes en een ongekend dicht patroon van kruipbaantjes van muizen. In onze vorige Korhaan werd de kerkuil naar voren gehaald als een uitmuntende muizeneter. De kerkuil jaagt 's-nachts maar bij de velduilen wordt ook overdag op muizen gejaagd.

Zelfs blauwe reigers kan men opvallend vaak midden in de weilanden bezig zien. De reigers zijn nu voor een belangrijk deel aangewezen op de kleine knagers. Op 7 december j.l. waren in de Bempolder tussen Wakkerendijk en Lem nog zeker 25 blauwe reigers aanwezig. Voor de decembermaand een opvallend aantal.

In het gebied langs de rijksweg kwamen vier buizerden voor. Allé vier op de karakteristieke manier gezeten op een paaltje. Het is opvallend, dat deze roofvogel de voorkeur schijnt te geven aan dit stukje Bempolder. De buizerd is ook een liefhebber van aas, zoals b.v. van verkeersslachtoffers onder de vogels of de kleine zoogdieren. Vandaar misschien zijn aanwezigheid in de nabijheid van de rijksweg ?

De meest voorkomende roofvogel in de Bempolder is de torenvalk. Het is momenteel heel gewoon drie tot zes stuks bijeen te zien ! Bij de Lemmond zijn die getallen soms nog hoger. Het is verheugend, dat deze roofvogel nu weer in zo'n aantal in onze omgeving voorkomt.

Maar de koning van de polder
 is in deze wintermaanden
 de velduil !

Het is bekend dat deze uil ook overdag actief is en bij muizenconcentraties vaak in troepjes voorkomt. Rond de bietenakker vlak bij de Eemmond telden wij tijdens een K.T.N. excursie 16 exemplaren bij elkaar in de lucht (3-12-67). Naar schatting waren er toen tussen de 20 en 25 velduilen. U moet er beslist eens een half uurtje gaan kijken, ze zijn niet erg schuw en vooral in een auto zeer dicht te benaderen. Een interessante vraag is, waar deze uilen zo ineens vandaan komen. Onze eigen broedvogels schijnen in herfst en winter te worden vervangen door vogels uit Noord- en Oost Europa. Zouden onze ringende leden niet een poging kunnen doen de uilen te vangen en te ringen. Er schijnen volgens mijn inlichtingen maar weinig velduilen geringd te zijn. Al deze vogels zijn afgekomen op de grote aantallen muizen. Ik heb een flink aantal braakballen van Torenavalk en Velduil verzameld en samen met Romboud de Wijs nageplozen. De kleine braakballen van Torenavalken bestonden bijna geheel uit muizenhaar. Slechts in enkele braakballen kwamen botjes voor, meest kiezen en tandjes. Ze waren verder niet thuis te brengen. Het waren waarschijnlijk resten van woelmuisen waartoe ook de veldmuis behoort. De vaak veel grotere braakballen van de velduil waren heel anders; bijzonder rijk aan botresten. De botjes waren door de hele bal verspreid en staken vaak naar buiten uit. Zonder uitzondering waren het resten van veldmuizen (*Microtus arvalis*). Vaak hele schedels en soms wel drie stuks in één braakbal. De braakballen zijn bij vele tientallen te vinden door de hele Eempolder. De natuur is hier met haar eigen keiharde hand het evenwicht aan het herstellen, dat deze zomer verbroken werd. Ik ben er zeker van, dat de boeren zo op een goedkope manier van hun muizen afkomen.

Leo Oudejans

Bij het onderzoek geraadpleegde literatuur :
 Hussun A.H. Het determineren van schedelresten van zoogdieren in braakballen van uilen, 1962.

Turkse tortel (duif) door S.H.v.d.Meulen

Achter mijn woning heb ik een kooi met enkele duiven. Ik voer mijn eigen duiven, maar ook.... de turkse tortels, die uit alle Bussumse gewesten naar mijn tuin schijnen te komen om zich aan te zetten aan een dis van gemengd zaad. Sinds kort verblijft tussen deze groep een merkwaardige vogel, een exemplaar waarvan men direct de combinatie turkse tortel - tortelduif herkent. Deze vogel even mak als de turkse tortels, bezit de bovendelen van de gewone tortelduif maar de - halve - nekstreep van de turkse tortel. De staartveren zijn zwart met een witte zoom (tortelduif). De grote slagpennen zijn eveneens zwart (turkse tortel). De vogel staat hoger op depoten dan turkse tortels en de kleur is anders : donkerrood (tortelduif) - bloedrood. Vermoedelijk betreft het hier een ontsnapt exemplaar, dat zich echter wonderwel goed thuis voelt temidden van de turkse tortels.

Contactorgaan voor Vogelstudie KNNV

Zaterdag 16 december hebben enkele vertegenwoordigers van onze werkgroep de jaarlijkse bijeenkomst bijgewoond van het contactorgaan voor vogelstudie. Wij hopen regelmatig op de activiteiten van het contactorgaan terug te komen. Onderstaand treft U alvast een lijst aan van vogels waarnaar door leden van de commissie een onderzoek wordt ingesteld. Met het oog op de coördinatie lijkt het ons gewenst, dat wanneer een van onze leden zich geroepen voelt in ons eigen gebied het gevraagde onderzoek naar één (of meer) van de soorten in te stellen, hij hiervan melding doet aan het secretariaat, zodat wij een volgende keer, namen en adressen van de Gocise contactadressen bekend kunnen maken. Eénnaam en adres kunnen wij U inmiddels noemen:

De BRAAMSLUIPER

bewerker: ons lid de heer J. Taapken,
Utrechtse weg 43, Hilversum. Tel. 02150-46391.

De bedoeling is dat van zingende mannetjesoek wordt nagegaan of dit trekkers of blijvers zijn. Het is daarom wenselijk, dat een gebiedige keren wordt gecontroleerd.

De overige soorten: dodaars, boomvalk, torenvalk, ransuil, gierzwaluw, huiszwaluw, wielewaal, roek, gele kwikstaart en geelgors.

In 1968 werden elf soorten onderzocht. Van de lijst van 12 soorten in 1967 zijn de fuut en grutto afgevoerd. Een nieuwe soort is de wielewaal. Het hoofdoel van de onderzoekingen is het vaststellen van het aantal broedparen (in veel gevallen een zo goed mogelijke schatting) van een bepaalde soort. Medewerkers zullen telformulieren ontvangen.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

ZIEKENBOEG

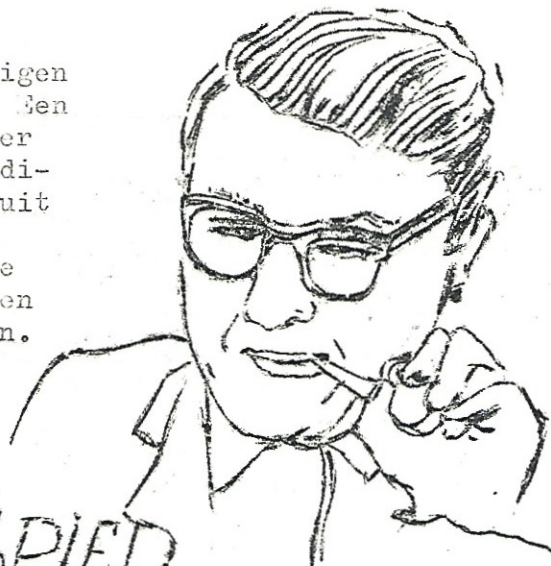
Enkele van onze leden hebben het afgelopen jaar korte of lange tijd het (ziek) bed moeten houden. De ons bekende zieken werden door een bestuurslid bezocht. Van de heren E. Boeve en B. J. v. Ingen mochten wij een dankbetuiging ontvangen voor het bezoek en de bloemen!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KRO-interview met de heer Jan Veenman

In de Kro-gids is een interview verschenen met de bekende Hilversumse vogel-cineast Jan Veenman. Wij meenden het onze leden, van wie velen de heer Veenman kennen, niet te mogen onthouden. De lezers zullen niet voor verrassingen bespaard blijven. De heer Veenman verkreeg in de kring van vogelliefhebbers vooral bekendheid door het boek "Botshol", dat hij met de heer A. J. Wiggelaar samenstelde. Een boek, dat alleen maar door de ware natuurliefhebber geschreven kon worden. Een dergelijk inventarisatie van de vogelwereld vraagt immers veel tijd en geduld.....

De heer Veeman heeft zo zijn eigen visie op de vogelbescherming. Een helaas in het artikel niet nader toegelichte mening. Daarom nodigen wij de heer Veeman graag uit zijn gedachten over de moderne vorm van vogelbescherming in de Korhaan weer te geven. Wij hopen iets van hem te mogen ontvangen. De redactie van de KRO-gids gaf ons toestemming voor het overnemen van dit interview.

JAN VEENMAN BESPIED

Stel U even voor : een man, in dienst van de VARA, de omroep die van oudsher al zoveel aan de opvoeding en ontwikkeling van Jan Publiek heeft gedaan. Hij maakt natuurfilms, is veertig jaar en behoort dus nog tot een generatie die met een zekere geestdrift rond de Paasheuvel heeft gedanst. Neem hem even in gedachten. Ziet U hem al vóór U? En nu eerlijk zeggen. Hoevelen van U hadden het volgende beeld voor ogen: een sportieve verschijning in pofbroek, jacket, de botaniseertrommel op de buik, een kloeke kijker in de vuist geklemd, stevige stappers (zomers mogen het sandalen zijn), geruit overhemd, geitenwollen sokken. Een portable bandrecordertje om het gekwinkeler van "onze gevederde vrienden" vast te leggen. En rugzakken vol idealisme natuurlijk. Even vast - houden dit beeld. We gaan nu over naar Jan Veenman in Hilversum. Jan Veenman (40) maakt sinds 1963 voor de VARA-tv natuurfilms onder de titel "Bespied". We praten met hem in zijn woning aan de Wezel- laan. Over de natuur. Hij zegt: „De natuur? Ik haat de natuur. Ik zit veel liever in een kroeg. Nee, ik ben echt geen natuur- liefhebber. Mijn vrouw Claes wil wel eens een boswandeling maken hier in de buurt. Maar daar begin ik niet aan. De drogist ver- koopt dennegeurtjes in flesjes, daar kun je het toch ook mee doen? Hoef je de warme huiskamer niet voor uit". Het moet de aandachtige lezer niet zijn ontgaan dat het beeld uit de eerste regels van dit verhaal een correctie behoeft. Jan Veenman filmt wel de natuur, maar wenst zich te dis-

...velden van ,,halvzachte idealisten die de natuur zo geweldig mooi vinden". Hij steekt een pijp op, de eerste uit een lange reeks, en gaat er eens gemakkelijk voor zitten. ,,Ik bedoelde mensen met de pofbroeken, je kent het soort wel. De mensen met de oogkleppen. De natuur is namelijk helemaal niet zo prachtig. Mensen als Bert Garthoff maken van de natuur een geweldig romantische toestand. De zogenaamde gedreven natuur-idealisten zijn dat, de lui die vanuit hun schuilhut hoog in de bomen vertellen hoe mooi het allemaal wel is. Ik maak natuurfilms, jzeker, maar ik weiger om er een soort schooltelevisie van te maken. Geen boodschap alstublieft". En charmante echtgenote Glaes (31) voegt er met een ironische glimlach aan toe: ,,Daar zorgt Garthoff toch al voor!"

Veenman heeft een andere visie op de natuur. "De natuur is één groot reservaat, waar mensen en diertjes samenleven. Ik wil het verband laten zien tussen mens en dier, binnen die natuur. Te veel wordt alleen maar over de dieren gesproken, geïsoleerd, en dan vaak nog zwaar romantisch ook". Een voorbeeld om zijn stelling te verduidelijken. Maar eerst een verse pijp. En daarna: ,,Ik heb een reis naar Egypte gemaakt. Daar ben ik met een taxi de woestijn in gereden wel 250 kilometer, om bij een oase vogels te filmen, die daar overwinterden. Maar behalve de vogels heb ik daar óókde mensen gefilmd, die leefden daar nog in uiterste armoede, bij die oase. Je reinste feudalisme. Nadat die film was uitgezonden is er een hele rel ontstaan. De Egyptische ambassadeur in Nederland was woedend. Rengelink heeft de boel moeten sussen. Op deze manier werd deze natuurfilm een sociale aanklacht". ,,Door het werk van Garthoff en anderen", vervolgt Jan Veenman, ,,wordende mensen verkeerd voorgelicht. Er worden natuurfilms gemaakt die met één-poot in de werkelijkheid staan en met de andere er helemaal buiten. Ik heb eens een programma gemaakt over herten op de Veluwe. Daarin liet ik zien dat er herten moeten worden afgeschoten. Een jachttopziener kwam uitgebreid vertellen waarom dat nodig was. En dan kwam er een hert. en klets, dat prachtige hert dood en afgevoerd op een karretje. De ontluistering van de natuur. Ik heb er heel wat boze brieven op gehad. We werden uitgescholden voor moordenaars. Elke avond gruwelijke beelden uit Vietnam, dat mag wel maar een dood hert niet. Dat is toch geen reële instelling?" In zijn puberteitsjaren overwoog Veenman een biologiestudie, maar een verblijf van tweeënhalf jaar in de voormalig kolonie Indië genas hem van deze ambities. Via de journalistiek kwam hij 12 en een half jaar geleden bij de VARA, waar hij de oertijd van de televisie meemaakte. Hij werd assistent-regisseur („niemand wist in die tijd wat dat eigenlijk was"), ging produceren (Pension Hommes onder meer) was betrokken bij de eerste opzet van Achter het Nieuws, maakte documentaires met Herman Wigbold en startte 4 jaar geleden met zijn serie ,,Bespied". Waarom? ,,Gewoon omdat daar behoefte aan was". Maar voor de traditionele natuurfilm voelde hij van meet af aan weinig. ,,Ik voelde me meer cineast, filmer, dan natuurkennër. Ja het zal wel een hele schok zijn voor de mensen om te lezen dat ik er geen dender voor voel om wekenlang in een schuilhut op de loer te liggen. Met een goe-

de organisatie kun je een heel eind komen. Als je ganzen wilt filmen, hoef je nog niet tot aan je nek in het slik te gaan staan. Toen ik opnamen van ganzen wilde hebben ben ik met het autootje naar het Hellegatsplein bij de Haringvlietbrug gereden, en met een telelens heb ik het voor mekaar gekregen. Nee, we moeten een keer ophouden met te praten over de heroïsche kant van het vak, je weet wel, zo van uren in de rimboe voor 15 seconden film. Wat een onzin".

Jan Veenman, vader van Mira (10) en Friso (8), terwijl de rest van de levende have van huize Veenman bestaat uit 2 marmotten, 1 hond, 1 schildpad, voelt zich steeds meer aangetrokken door de fauna in het buitenland. Je kunt wel een muusje gaan filmen, leuk hoor, maar als je 1 minuut een kudde olifanten over het scherm laat draven, dan heb je iedereen geboeid". In de afgelopen jaren bracht hij (geheel alleen, dat drukt de kosten) bezoeken aan Groenland, Polen, Tsjechoslowakije, Spanje en Egypte. „De mensen die zich in Nederland met "de natuur" bezighouden hebben altijd de fout gemaakt buiten het maatschappelijk leven te blijven staan", verwijt Veenman. Hij stopt opnieuw een pijp. „Er bestaat een club van natuurbeschermers die de hele oorlog door hun clubblad hebben uitgegeven. Uit niets bleek dat er een oorlog woedde. Een keer uitgezonden. Dat was toen ze een berichtje plaatsten van 3 regels, dat ze het betreurden dat het papier, waarop het blad gedrukt moest worden van zulke slecht kwaliteit was". „Natuurbeschermers klagen en jammeren, maar ze vergeten gewoon om mee te doen om mee te spelen in de samenleving. Reservaten willen ze, ja dat wel, en die kosten schatten geld. En wat heb je aan reservaten? Wie profiteren ervan? De natuur is in Nederland een luxe van de middengroep, mensen met een autootje, die wel even naar de wadden kunnen rijden. De wadden, dat is ook weer zo'n recreatiegebied. Kost 6 miljoen. Maar voor de arbeider in Amersfoort die er met zijn 4 kinderen heen zou willen is het onbereikbaar omdat de reis per trein veel te duur is....".

Langzamerhand begint er in de mentaliteit echter een kleine kentering te komen. Jonge planologen en biologen (minder vaag, en met minder idealisme gelukkig, idealisme is een ziekte) willen wel iets anders, zegt Jan Veenman. In aansluiting op deze optimistische geluiden ontwikkelt zich bij de familie Veenman een kleine kibbelpartij over het lidmaatschap van verenigingen. Claes „beschuldigt" Jan ervan lid te zijn geweest van een vogelbeschermingsorganisatie. Hij ontkent, geeft later toe, maar zegt dat hij nooit zijn contributie heeft betaald. Waarna de vrede weer getekend is.

„Vogelbescherming", doceert Jan daarna, „is een keihard vak, geen zaak van enkele aderverkalkte oude heren. Het moet gewoon goed aangepakt worden". Hij is er wel een klein beetje trots op daarvoor zelf de basis te hebben gelegd. In 1960 kreeg Veenman samen met Ab Wiggelaar de Heimans-Thijssen-prijs voor hun boekje over „Inventarisatie van de vogelwereld". Veenman: „ik schreef dat boekje toen ik 19 was, en het werd uitgegeven toen ik dertig was. Het is de voorloper geweest van het moderne biologisch-sociologisch onderzoek.

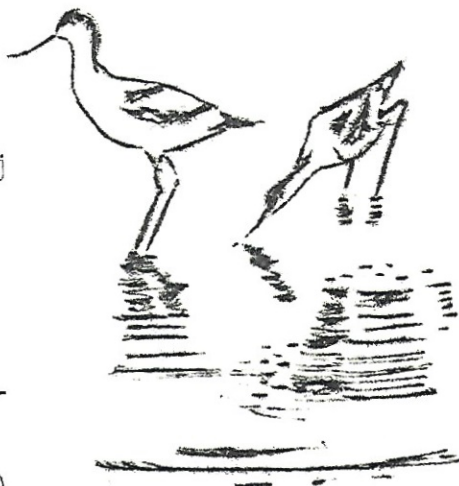
Gooische Ornithologie.

Waarnemingen voor deze rubriek s.v.p. inzenden voor
31 januari 1968 naar: D.A.Jonkers, Hoflaan 8 Hilversum.

Vikde Zwaan.	3-II 5 ad. 2 juv.	IJsselmeerkust Bemnes. (R.Parjon).
Kolgans.	29-IO ca. 30 exx.	Lempolder (H.Marinus)
Sperwer.	8-II 1 ex.	Hilversums Vasmear (H.Marinus)
Houtsnip	10-II 1 ex.	Franse Kamp Bussum (de Jong)
	12-II 1 ex.	Kalkterrein Crailo (J.Daams)
	16-II 1 ex.	Laarder Vasmear (D.A.Jonkers)
Regenwulp	4-II 1 ex.	Hilversum N. (D.A.Jonkers)
Kluut	23-II 2 ex.	Fort Ronduit Naarden (J.Bos)
	28-II 3 exx.	idem (mevr.Blonet)
Bosuil	29-II 1 ex.	Kruisweg H'sum (D.A.Jonkers)
Zwarte Specht	25-II 1 ex.	Hilversums Vasmear (Keuning)
Vi. Kwikstaart	13-II 1 ex.	Waterzuivering Bussum (J.Bos)
Appelvink	20-II 1 ex.	Koninginneweg Hilversum (D.A.Jonkers)

Overzicht waarnemingen van kruisbekken najaar 1967.

- I-IO ca. 30 exx. Bredelaan
Bussum (de Jong)
Deze kwamen geregeld in
tuin foerageren.
- II-IO 20 exx. Bikbergen
Huizen (D.A.Jonkers)
- 18-IO 17 exx. Bukenberg bij
Huizen (D.A.Jonkers)
- 20-IO 3 exx. Vesterheide
v. J.R. de Wijs.
- 21-IO 2 exx. Bikbergen
Huizen (D.A.Jonkers)
- 7-II 17 exx. Utrechtse
Waterleiding Hilversum
(D.A.Jonkers)
- 10-II 12 exx. Hilversums
Vasmear (D.A.Jonkers)

Mussenpraat.

Waarom ziet een mus er toch uit als een pater, gekleed met een bruine pij en een kap?
Een uit Rusland afkomstig verhaal vertelt, dat een mus op zekere dag door een vos werd achtervolgd, die zich eerst heel aardig had voorgedaan; de mus wist nog net te ontkomen aan de al te vriendelijke opdringerigheid van Reinaert. De vos glipte achter de vogel aan het klooster in. Hij kon nog net zien, dat onze mus zich verstopte in een pasgewassen pij, die een monnik daar had opgehangen. Fluks maakte de vos zich meester vande py en rolde en wreef de vogel erin. Bij de komst van de monnik en zette de vos het op een lopen. De mus vloog weg. Sinds die tijd heeft hij de kleuren van de monnikpij. Daar zijn familië hem verloochende, want ze herkende hem niet meer, werd hij gedwongen zijn leven lang aan de kost te komen met bedelen en stropen, wat hij heden ten dage nog steeds doet.